

ලිබියානු “කැරලිකරුවන්ගේ” අපරාධ පිලිබඳ තොරතුරු එක්රැස්වෙයි

Evidence mounts of atrocities by Libyan "rebels"

2011 අගෝස්තු 29

ට්‍රි පොලි නුවර රැඳී සිටින මාධ්‍යකරුවන්ගෙන් ලැබෙන වාර්තා රැසකින් ලිබියානු සිවිල් යුද්ධයේදී නේටෝවේ පිටුබලය ලබන හමුදා සිදුකරන ජන සංහාර පිලිබඳ සාක්ෂි අනාවරනය කෙරෙයි. ගඩාෆි තන්ත්‍රය පෙරලා දැමීමට එක්සත් ජනපද-නේටෝ මැදිහත්වීමට බෙහෙවින් අනුබලය සපයන ප්‍රකාශනයන්හි අන්තර්ගතවන මෙම වාර්තා ලිබියාවට එරෙහි අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය මානවවාදී අරමුණු වලින් ද සිවිල් වැසියන්ගේ ජීවිත ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් ද කෙරෙන බවට පලවන බේගල් තවදුරටත් එලිදරව් කෙරෙයි.

වොෂින්ටන් පෝස්ට් පුවත්පත 27දා “ලිබියාව තුළ වැඩිවෙමින් තිබෙන කැරලිකරුවන්ගේ නීතිවිරෝධී ජනහනන හා පලිගැනීමේ මිනිස් ඝාතන නව නිදහස මත අඳුරු සෙවනැල්ලක් පතිත කරයි” යන සිරස්තලය සහිත ප්‍රධාන වාර්තාවක් පලකළේය. එම සිරස්තලය දැන් ලිබියාව තුළ සිදුවෙමින් ඇත්තේ නිදහසේ නව උපතක් යයි ලිබියාවේ නේටෝ පිටුබලය සහිත නව තන්ත්‍රය වන ජාතික සංක්‍රමණීය කවුන්සිලය (එන්ටීසී) මෙන්ම ඔබාමා පාලනය ද කියාපාන දේ හා දේශපාලනිකව මෙහෙයවනු ලබන හා සමහර අවස්ථාවල වාර්ගික හේතුමත සිදුකෙරෙන ඝාතන පිලිබඳ යථාර්තය අතර පරස්පර විරෝධය ද පෙන්නුම් කරයි.

පුවත්පතේ සයිමන් ඩෙන්යර් නමැති වාර්තාකරු අවධාරනය කරන්නේ, ගඩාෆිගේ හමුදා “මෙම සතිය තුළ බොහෝ දෙනෙක් සමහරවිට සිය ගනනක් දේශපාලන සිරකැවන් ඝාතනය කළ අතර ජයග්‍රහනයෙන් පසුව පවා කැරලිකරුවන් ද තමන්ගේ ම ක්‍රමයට එවන් අපරාධ සිදුකර ඇත” යනුවෙනි. ඩයනා එල්නහාවි නම් ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනයේ ලිබියානු පර්යේෂිකාවකගේ සාක්ෂි ඔහු උපුටා දැක්වීය. “නැගෙනහිර සිට බටහිර දෙසට රට යටත්කරගෙන සිටින කැරලිකරුවන් අතට හසු වූ ගඩාෆි හිතවාදී සටන්කරුවන් අපයෝජනයට වධදීමට හා නීති විරෝධී ලෙස ඝාතනය කිරීමට සම්බන්ධ වාර්තාවක් ඇය ඉදිරිපත් කලාය.”

එම වාර්තාකරු දුටු ආකාරයට දැන් “කැරලිකරුවන්” මුර සංචාරයේ යෙදෙන කොටසක හමුදා රෝහලක් තුළ ගඩාෆිගේ තුවාල ලැබූ හමුදා හටයින් පස් දෙනෙක් ආහාර, ජලය හෝ වෛද්‍යාධාර නොමැතිව මිය යමින් සිටියේය. ගඩාෆිට පක්ෂපාතී යයි විශ්වාස කළ බොහොමයක් කලු අප්‍රිකානුවන් වූ අයගේ සිරුරු 15ක් ගඩාෆි පවුලේ වැඩි

දෙනෙක් ජීවත්වූ බාබි අල් අසිසියා සංකීර්නයෙන් පිටත හිරු රැසින් කරවෙමින් තිබුණි. ඩෙන්යර්ට අනුව “ඒ සියල්ලම සාමාන්‍ය හමුදා ගැටුමකින් පසුව සිදුවූ මරන ලෙස දිස් නොවීය. තනකොල මත මුනින් අතට මැරී වැටී සිටි දෙදෙනෙකුගේ දැන් ප්ලාස්ටික් නූල්වලින් පිටුපසට ගැටගසා තිබුණි.”

මැක් ක්ලැව් ප්‍රවෘත්ති සේවය ද එම බිහිසුණු දර්ශනය ම වාර්තාකර තිබුණි. “මියගියවුන් ගඩාෆිට පක්ෂපාතී වූවන් බව පෙනෙන්නට තිබුණි. එහෙත් ඔවුන් සටනක යෙදී සිටියේ නැත. සමහරෙකුට වෙඩි තබා තිබුණේ සමහරවිට නින්දේ සිටිය දී ඔවුන්ගේ කුඩාරම් තුළම ය. ඔවුහු පාවහන් පැලඳ නොසිටියහ. එක් අයෙකුට ගිලන් රථයක් තුළ වෙඩිතබා ඇති අතර තවත් අයෙකු කුඩාරම් රෝහලක් තුළ මරා දමා තිබුණි. ඒවන විටත් ඔහුට සවිකර තිබූ බෙහෙත් තලයෙන් බෙහෙත් වැස්සමින් තිබුණි. අනෙකුත් අයගේ හිස පිටුපස වෙඩි පහරවල් දක්නට ලැබුණි. මෙය කැරලිකරුවන් විසින් සිදුකළ ඝාතනයක් බවට තොරතුරු අනාවරනය වෙමින් ඇත.”

බ්‍රිතාන්‍යයේ පලවන ඉන්ඩිපෙන්ඩන්ට් පුවත්පතේ පැට්‍රික් කොක්බර්න් එම දර්ශනය ම 28දා විස්තර කර තිබුණේ, “කැරලිකරුවෝ ආඥාදායකයාගේ මිනිසුන්ගෙන් පලිගනිති” යන සිරස්තලය යටතේය. “මිනිසුන් 30 දෙනෙකුගේ කුනුවන මල සිරුරු වලින් බොහොමයක් කලු ජාතිකයින්ගේ ය. බොහෝ දෙනෙකුගේ දැන් බැඳ තිබුණි. මධ්‍යම ට්‍රිපොලිහි ගිලන්රථ තුළ ලෙඩ ඇඳත් මත සිදුකර තිබුණු මෙම ඝාතන ලිබියාවේ අනාගතය කෙබඳු විය හැකි ද යන්න පිලිබඳව පැහැදිලිව ම තිත්ත රසසක් ජනිත කරයි. බලයට පත්වීමට නියමිත තන්ත්‍රය ගඩාෆිට පක්ෂපාතී හමුදාවන්ගෙන් පලි නොගන්නා බව කියන පක්ෂග්‍රාහී ප්‍රකාශ පලකොට ඇතත් එමගින් කුලී හටයින් ලෙස හංවඩු ගසන අයගේ ආරක්ෂාව සහතික නොකෙරෙයි. පැරනි තන්ත්‍රය වෙනුවෙන් සටන්කල බවට වෝදනා එල්ල කෙරෙන කලු හම ඇති කිසිදු ලිබියානුවෙකුට දිවිගලවා ගැනීමට ඇත්තේ මඳ අවස්ථාවක් පමණි.”

ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනය උප සහරානු අප්‍රිකාවෙන් සංක්‍රමනය වූ දස දහස් සංඛ්‍යාත කම්කරුවන්ගෙන් වැඩි දෙනෙකුට ටිඑන්සී හමුදා “කුලී හටයින්” යන හංවඩුව ගසා ඇති බවත් ඔවුන්ගේ හමේ පාට නිසා පමනක් එසේ වන බවත් සිරභාරයට පත්කිරීමේ වධදීමේ හා සමූහ

වශයෙන් මරාදැමීමේ අවදානමට මුහුණපා ඇති බවත් සනාථ කර තිබේ.

කැරලිකරුවන්ගේ අපයෝජන පිළිබඳ එක් වාර්තාවක් පලකළේ “කැරලිකරුවන්ට” උද්යෝගිමත්ව පිටුබලය දුන් රූපට මර්ධනවේදී ස්කූප් නිවිසි නමැති බ්‍රිතාන්‍ය විකාශන ජාලයක ඇලෙක්ස් ක්‍රෝෆර්ඩ් විසිනි. එම වාර්තාකාරිනිය ගඩාගි විරෝධී හමුදාවන් සමග සහවාසයේ යෙදෙමින් සාවියා සිට ප්‍රිපොලි වෙත ගමන්කල එක් හමුදා අනු බන්ධයක් කැටුව ගමන්ගත් අයෙකි. “අපි එය දුටු පරිද්දෙන් වාර්තා කරන්නෙමු. ගඩාගිගේ හටයින් බැඳදමා මරා දමනු අපි දුටුවෙමු. එය යුද්ධයකි. සිදුවූයේ මෙයයි, මෙහි කැරලිකාර ප්‍රතිප්‍රහාර සැබවින්ම අප්‍රසන්නය.”

බ්‍රිතාන්‍ය රොයිටර් ප්‍රවෘති සේවය “ලිබියාවේ අගනුවර සඳහා සටනේදී සමූහ ඝාතන පුලුල් ලෙස සිදුවූ” බව තහවුරු කෙරෙන සාක්ෂි වශයෙන් සමූහ මිනී වලවල් ගනනාවක් සොයාගෙන ඇති බව වාර්තා කළේය. ගඩාගිගේ හමුදාවන්ට පිලිස්සුනු ගබඩාවක තිබී මල සිරුරු 53ක් හමුවී ඇති අතර එක් ස්ථානයක සිදුවූ බිහිසුනුම අපරාධය එය බව වාර්තා කරයි. “දෙපාර්ශවයම අමු අමුවේ මිනීමැරීම් සිදුකල බවට තොරතුරු පසුගිය දින කිහිපය තුල වාර්තා විය. ගඩාගිගේ බිඳවැටීම පිළිබඳව සතුට පලකරන නිවැසියන් බොහොමයකගේ වාතාවරනය මේ අනුව අඳුරු වී ගොසින්නය.”

ලොස් ඇන්ජලීස් ටයිම්ස් 28දා වාර්තා කළේ: “ගඩාගි ආධාරකරුවන්ගේ බලකොටු බවට සැක කරන නිවහන් ප්‍රදේශ වෙත කැරලිකරුවන් කඩාවැදුනු අවස්ථාවල ඔවුන් කාලතුවක්කු හා ගුවන්යානා නාශක අවි යොදාගනිමින් පහර දුන්නේය. අබු සලිම්, හඩ්බා හා සලහඩින් ඒ අතර විය. මෙම සතියේ එක් අවස්ථාවක දී කැරලිකරුවෝ අබු සලිම්හි තට්ටු නිවාසයක තුවක්කු කරුවෙකු සැඟවී ඇති බව පවසමින් රයිෆල් තුවක්කු යොදාගෙන නොකඩවා වෙඩි තැබූහ.”

වෙනත් වචන වලින් කිවහොත් බර අවි යොදාගෙන නිවහන් ප්‍රදේශ වලට පහරදෙන ලෙස ගඩාගි සිය හමුදාවන්ට අනදුන් වීට එය නේටෝ මැදිහත්වීමට නිමිත්ත කොටගත් අතර නේටෝ පිටුබලය ලබන හමුදා ද දැන් නිරතව සිටින්නේ ඉවබව නැතිව සිදු කරන එවැනි ම ක්‍රියාවන්හි යන්නයි. ටයිම්ස් වාර්තාව ප්‍රිපොලිහි කුලී රථ රියැදුරෙකු උපුටා දක්වමින් මෙසේ සඳහන් කරයි: “කිසියම් දිනෙක අප ද ඉරාක වැසියන් ලෙස කටයුතු කරමින් ගඩාගිගේ දවස් සිහිපත් කරනු ඇතැයි මට බියක් පවතී.”

ඉන්ඩිපෙන්ඩන්ට් පත්‍රය ඉරිදා ප්‍රධාන ලිපියෙන් ප්‍රිපොලි නුවර විදිවල දක්නට ඇති මිලේච්ඡත්වය දේශපාලනිකව ආපසු කැරකෙනු ඇති බවට එන්ටීසීයට අනතුරු අඟවා තිබුනි. පුවත්පතේ කතුවැකි පිටුව සේම මැදිහත්වීමට සහයෝගය දුන් අයට ගඩාගි සිවිල් ජන සංහාරයේ යෙදුන බව කියන අතර බල තුලනයේ මාරුව ජන සංහාර ගෙනයාම මුලුමනින්ම පාහේ දිරවාගත නොහැකිවනු ඇත.”

එම පුවත්පත ප්‍රිපොලි මිලිටරි කවුන්සිලයට අලුතින් පත්කල අබ්දෙල් හකීම් බෙලාජ් හිටපු මුජහිඩින්වාදියෙකු බවක් “ඇෆ්ගනිස්ථානයේදී තලිබාන්වරු සමග එක්ව සටනේ නිරතවූ සීඅයිපී සංවිධානය විසින් ප්‍රශ්න කරනු ලැබූ ඉස්ලාම් ත්‍රස්තවාදී සැකකරුවෙකු බවටත්” හඳුනාගෙන තිබේ. ඔහු සැප්තැම්බර් 11 ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාරවලින් පසුව අල් කයිඩාවේ ලිබියානු නියෝජිතයා ලෙස කටයුතු කරමින් ලිබියානු ඉස්ලාම් සටන් කන්ඩායම ගොඩනැඟීය.

ප්‍රිපොලිහි පැලපදියම්කර ඇති නව තත්ත්වය පිළිබඳ ඇඟ කිලිපොලන පින්තූරයක් මතුවී තිබේ. නේටෝ මූලස්ථානයෙන් හා ධවල මන්දිරයෙන් දැන් තමන්ගේ නියෝග ලබාගන්නා අල් කයිඩා සහකරුවෙකුගේ මගපෙන්වීම යටතේ ගඩාගිට පක්ෂපාතී නිවැසියන් ඝාතනය කිරීම මෙන්ම අප්‍රිකානු සංක්‍රමනික කම්කරුවන්ට එරෙහිව ප්‍රචන්ඩත්වය ලිහා හරිමින් මෙම තත්ත්වය අටවා ඇත්තේ ලේ වලිනි.

නේටෝවේ පිටුබලය ඇතිව එන්ටීසී හමුදා සිදුකර තිබෙන අපරාධ “මානව අයිතීන්” පිළිබඳ හා ලේ ස්නානයක් වැලැක්වීමේ කඩතුරාව යටතේ තෙල් වලින් පොහොසත් ලිබියාවට එරෙහි මිලිටරි ප්‍රහාර යුක්තිසහගත කරමින් ඔබාමා පාලනය හා බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රන්සය යන එහි සාපරාධී සහකරුවන් විසින් මුදාහල ප්‍රචාරක ව්‍යාපාරයේ කුහකත්වය විඳහා දක්වයි.

ප්‍රිපොලිහි සිටින සමහර මාධ්‍යවේදීන්ට සිදුවෙමින් තිබෙන ලේ වැකි ගනුදෙනු බේරාගැනීමේ ක්‍රියාවන් නොදුටුවාක් මෙන් සිටීමට නොහැකිවී ඇත. එය ඔවුන්ගේ හොඳ නම පිනිස වන අතර ඉන් ලිබියාවට එරෙහි අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය හා එහි කොල්ලකාරී ස්වභාවය වසං කිරීම යුක්තිසහගත කරන එක්සත් ජනපදයේත් යුරෝපයේත් “වාම” ප්‍රකාශකයින් ගෙන ඇති නරුම හා ප්‍රතිගාමී ආස්ථානයන් මනාව සලකනු කෙරෙයි.

ලිබියාව තුල දිගහැරෙමින් තිබෙන සිදුවීම් ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තියට වෛෂයික පාඩමක් සම්පාදනය කරයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රය හා මානව අයිතීන් සුරැකීමේ නමින් අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් කරන මැදිහත්වීම් “ප්‍රගතිශීලී” යයි හුවාදක්වන අය දැන් කිව නොහැකි තරමේ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් දේශපාලන වගකීම දරයි. අධිරාජ්‍යවාදයට අව්‍යාජ හා අබන්ධ විරුද්ධත්වයක් පෑ හැක්කේ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය හා සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන විප්ලවවාදී සමාජවාදී ව්‍යාපාරයක ඓතිහාසික මූලධර්ම මත පදනම් වීමෙන් පමනකි.

පැටික් මාටින්